

Tanúgondozási tájékoztató

I. Általános tájékoztató

1. A tanúzási kötelezettség

A tanúzás állampolgári kötelezettség, a bíróság a tanút a tárgyalásra, meghallgatásra az erre rendszeresített formanyomtatványon idézi. Sor kerülhet a tanú idézésére rövid úton, távbeszélőn, avagy a tárgyaláson szóban is. A tanúnak a tárgyaláson való megjelenése kötelező.

Amennyiben a tanú szabályszerű idézés ellenére nem jelenik meg és távolmaradását alapos okkal előzetesen nem mentette ki, avagy engedély nélkül eltávozott, a bíróság az okozott költségek megtérítésére kötelezheti, egyben pénzbírsággal sújthatja, továbbá elrendelheti a meg nem jelent tanú elővezetését is.

A tanú a fenti határozatokkal szemben fellebbezéssel élhet, illetőleg a bíróság saját hatáskörében a tanúval szemben tett intézkedéseket hatályon kívül helyezheti.

Amennyiben a tanú bármely alapos okból a tárgyaláson megjelenni nem tud, azt köteles előre jelezni, akár közvetlenül a bírósági ügyszámra hivatkozással írásban, akár a tanúgondozó igénybevételeivel, rövid úton is.

2. A tanú megjelenése a tárgyaláson

A tanú a bíróság épületébe belépve a rendészeti szolgálat előtt igazolja személyazonosságát, megjelenésének okát.

A tanú a bíróságon kihallgatható állapotban köteles megjelenni (nem állhat szeszkes ital vagy tudatmódosító szer hatása alatt), közhivatalhoz méltó öltözet, megjelenés ajánlott.

Biztonsági okból a bíróságok épületébe tilos bevinni életet és testi épséget veszélyeztető eszközöket (fegyver, lőszer, szűrő-vágó eszközök ... stb.), ennek ellenőrzése a rendészeti szolgálat feladata. A Debreceni Törvényszék bíróságainak épületeiben detektoros biztonsági beléptető rendszer és röntgensugaras csomagvizsgáló berendezés működik.

3. A tanú kihallgatása

A folyosón várakozó tanút a tárgyalóterembe vagy a jegyzőkönyvvezető, vagy kihangosítón keresztül az eljáró bíró szólítja be.

A tárgyalás kezdetén kerül sor a megjelentek számbavételére, majd ezt követően – amennyiben kihallgatására nyomban nem kerül sor – a tanú a tárgyalótermet elhagyva, a tárgyalóterem előtt várakozik (miután addig, amíg kihallgatására nem kerül sor, a tárgyaláson jelen nem lehet), amikor pedig kihallgatására ténylegesen sor kerül, ismételten a tárgyalóterembe szólítják.

A tanúvallomás csak a törvényben meghatározott esetekben tagadható meg. A tanút – a hamis tanúzás következményeire történt figyelmeztetéssel – igazmondási kötelezettség terheli.

A bíró a tanú részére, kihallgatásával összefüggően valamennyi jogáról és kötelezettségéről a szükséges tájékoztatást megadja.

4. A tanú megjelenésével felmerült költségek megtérítése

A tanú a megjelenéséről igazolást kérhet, a megjelenésével felmerült költségek megtérítését igényelheti.

A tanú, amennyiben munkavállaló, az eljárásban való személyes részvételhez szükséges időtartamra mentesül a rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettségének teljesítése alól,- erre az esetre távolléti díj illeti meg (2012. évi I. tv. 55. § (1) bekezdés i.) pont, 146. § (3) bekezdés c.) pont).

Egyebekben a tanú megjelenésével felmerült költségek megtérítésének szabályait a 14/2008. (VI. 27.) IRM rendelet tartalmazza. Eszerint a tanú részére csak kérelmére kell megtéríteni az alábbi felmerült költségeket:

Útiköltség: a tanú lakóhelyéről (tartózkodási helyéről) a kihallgatás helyére való utazással és a visszautazással ténylegesen felmerült és igazolt költségeket kell megtéríteni. Attól függően, hogy a tanú milyen közlekedési eszközzel ment el a kihallgatás helyére, megtéríthető

- a vasút másodosztályú menettérti jegy ára,
- a helyközi buszjárat menettérti jegy ára,
- a helyi tömegközlekedési eszköz és komp visszaútra is számított viteldíja,
- ha a tanú lakóhelye (tartózkodási helye) a kihallgatás helyétől eltérő településen van, az igénybe vett gépjármű költsége (a legrövidebb oda-vissza útra a km-távolság és a NAV által közzétett hivatalos üzemanyagár szorzata, valamint a parkolás díja).

Ha ugyanarra a kihallgatásra több tanú egy gépjárművel utazik, az útiköltséget csak az egyikük esetében lehet megtéríteni,

- légi jármű használatával felmerült költség: ha a tanút külföldről idézték a kihallgatásra (turistaosztályú jegy illetekkel számított összegét lehet ilyenkor megtéríteni), ennek előfeltétele a bíróság előzetes engedélye a légi jármű igénybevételére és a kapcsolódó költségek megtérítésére
- más közlekedési eszköz használatával felmerült költség akkor téríthető meg, ha igénybevételét célszerűségi vagy takarékosági szempont, illetve a távolságra, közlekedési viszonyokra és a tanú állapotára figyelemmel a kihallgatás megtartásához fűződő érdek indokolja (pl. helyi tömegközlekedési eszköz helyett taxi, ha a tanú egészségi állapota miatt nem tud tömegközlekedési eszközre szállni és ezt orvosi irattal igazolja, valamint a mentővel betegszállítóval történő utazás lényegesen nagyobb költséget eredményez).

Szállásköltség: a tanú részére az elszállásoláshoz igénybe vehető kereskedelmi vagy fizető-vendéglátó szálláshely költségét meg kell téríteni, ha

- a tanú kihallgatása olyan időpontban kezdődik, amikor a kihallgatás napján az odautazásra az éjszakai órákban (23 óra és 5 óra között) kerülne sor,
- a kihallgatás olyan időpontban végződik, hogy a tanú hazautazására az éjszakai órákban kerülne sor,
- a kihallgatáson a tanú megjelenése egymást követő napokon szükséges és a kihallgatásról való hazautazásra vagy a következő kihallgatásra való visszautazásra a kihallgatás napján az éjszakai órákban kerülne sor.

A szállásköltséget számlával kell igazolni.

Ellátási költség: a tanú részére naponta a nyugdíjminimum 3 százalékának megfelelő

összegű ellátási költséget kell fizetni, ha a tanú

- szállásköltség megtérítésére jogosult vagy
- lakóhelyéről (tartózkodási helyéről) a kihallgatás helyére való utazás és visszautazás, valamint a kihallgatás együttes időtartama egy napon belül a 6 órát meghaladja.

Költségtérítés a munkából kiesett időre: azt a tanút, aki a kihallgatás miatt a munkából kiesett időre távolléti díjra nem jogosult, költségtérítésként a munkából kiesett időre (ideértve az utazással eltöltött időt is) óránként a nyugdíjminimum 1,5 százalékaival megegyező összegű költségtérítés illeti meg.

II. A büntetőeljárás különös szabályai

A tanú érdekében meghatalmazott ügyvéd járhat el. Az ilyen jogkörben eljáró ügyvéd az érintett személy tanúként kihallgatásánál is jelen lehet, a tanúnak felvilágosítást adhat a jogairól, de más tevékenységet nem végezhet és a vallomását nem befolyásolhatja.

Az olyan tanú kihallgatásán, akinek életét közvetlen veszély fenyegeti, vagy megalapozottan feltehető, hogy a tárgyaláson nem jelenhet meg, a tanú érdekében eljáró ügyvéd úgyszintén jelen lehet, csakúgy, mint a különösen védett tanú kihallgatásánál.

A 18. életévét meg nem haladott tanú kihallgatásánál törvényes képviselője, gondozója jelen lehet. Ha a tanú 14. életévét nem töltötte be, és a nyomozás során a bíróság kihallgatta, a tárgyalásra nem idézhető. Ha az ilyen tanú a tárgyalás időpontjában a 14. életévét betöltötte, a tárgyalásra különösen indokolt esetben idézhető.

A tárgyalás időpontjában 14. életévét be nem töltött személyt, akit a nyomozás során a bíróság tanúként nem hallgatott ki, de tanúkénti kihallgatása szükségessé vált, kiküldött bíró vagy megkeresett bíróság útján kell kihallgatni.

Az eljárási szabályok lehetőséget nyújtanak arra is, hogy a bíróság bizonyos esetekben a tanú személyes megjelenésétől eltekintsen, ám vallomását mégis felhasználja. A bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság engedélyezheti, hogy a tanú a szóbeli kihallgatását követően, vagy helyette írásban tegyen vallomást. Ebben az esetben a tanú a vallomását saját kezűleg leírja és aláírja, az elektronikus okirat formájában elkészített vallomását minősített elektronikus aláírással látja el, vagy a tanúnak a más módon leírt vallomását bíró vagy közjegyző hitelesíti.

A bizonyítási eljárás során a tanú köteles eltérni a szakértői vizsgálatot, kivéve a műtétet vagy műtétnek minősülő beavatkozást.

A tanú életének és testi épségének, vagy személyes szabadságának védelme, valamint annak érdekében, hogy a tanú a vallomástételi kötelezettségének eleget tegyen és a vallomását megfélemlítés nélkül tegye meg, a tanút a törvényben meghatározottak védelemben kell részesíteni. Az eljárási jogszabályban a tanúvédelem négy fajtáját különböztetik meg:

- a tanú személyi adatainak zártan kezelése
- a tanú különösen védetté nyilvánításának lehetősége
- a tanú személyi védelme

- a tanúvédelmi programba való felvétel.

III. A polgári eljárás különös szabályai

A polgári perben a bizonyító fél tényállítási bizonyítására jelenthet be tanúkat. A bíróság a tanú személyi adatait zártan kezeli, melynek lényege, hogy a tanú nevén kívül (különösen indokolt esetben még azt sem) egyéb adatait a többi fél, vagy egyéb perbeli személy ne ismerhesse meg.

A tanú adatainak zártan kezelésére való jogáról lemondhat, már a tanúkenti bejelentésével egyidejűleg is, az őt tanúként bejelentő félnek tett nyilatkozatával, illetve kihallgatásának megkezdése előtt, a tárgyaláson.

Amennyiben a tanúvallomás más tanú, vagy a meghallgatott fél előadásával ellentétben áll, annak tisztázását szükség esetén szembesítéssel kell megkísérelni.

A tanú vallomásáról jegyzőkönyv készül, jegyzőkönyvvezető alkalmazása mellett, avagy más módon,- a más módon rögzített felvételt – kérésre – vissza kell hallgatni, melynek során a tanú kérheti vallomása kiigazítását, kiegészítését.

A 14. életévét be nem töltött kiskorú csak akkor hallgatható ki tanúként, ha a vallomásától várható bizonyíték másként nem pótolható. Idézése törvényes képviselője útján történik, kihallgatásánál a törvényes képviselője jelen lehet, kihallgatásakor a hamis tanúzás következményeire való figyelmeztetést (igazmondás követelményéről tájékoztatás mellett) mellőzni kell, összességében pedig kihallgatásának megfelelő légkörben, korára és érettségére figyelemmel, a kiskorú számára érthető módon kell megtörténnie.

IV. Tanúgondozók

A Debreceni Törvényszéken, a törvényszék illetékességi területén működő járásbíróságokon, közigazgatási és munkaügyi bíróságon a tárgyalásra idézett tanúk megfelelő tájékoztatása, a tanúkihallgatás körülményeinek javítása, továbbá a tanúk védelme érdekében tanúgondozással kapcsolatos feladatokat ellátó személyek kerültek kijelölésre.

A tanúgondozással kapcsolatos feladatokat ellátó személyek és elérhetőségeik:

Debreceni Járásbíróság - Ormosné dr. Bocsák Enikő

4024 Debrecen, Arany János u.25-31.

Felvilágosítást ad telefonon és e-mailben munkanapokon 8:30-11:30-ig

Telefon: 06-52-521-814

E-mail cím: ormosne@debrecen.birosag.hu

A tanúgondozó személyesen csak előzetes egyeztetést követően fogadja az érdeklődőket.

Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság – dr. Bereczki Péter

4026 Debrecen, Perényi u. 1. szám

Felvilágosítást ad telefonon munkanapon: 9:00-10:00-ig,

Telefon: 06-52-521-555,

illetve munkaidőben - 08:00-16:00- az alábbi e-mail címen:
berezkip@debrecenit.birosag.hu

Berettyóújfalui Járásbíróság – Nyékiné Kovács Zita
4100 Berettyóújfalú, Kossuth u.33. szám
Felvilágosítást ad telefonon és e-mailben munkanapon: 07:30 – 11:00-ig
Telefon: 06-54-402-009
E-mail cím: nyekine@bujfalu.birosag.hu

Hajdúböszörményi Járásbíróság – Tatár Katalin
4220 Hajdúböszörmény, Kossuth u. 1.
Felvilágosítást ad telefonon és e-mailben munkanapon: 07.30- 11:30-ig
Telefon: 06-52- 560-234
E-mail cím: TatarK@hbosz.birosag.hu

Hajdúszoboszlói Járásbíróság – Ignáth Antalné
4200 Hajdúszoboszló, Kálvin tér 6/a
Felvilágosítást ad telefonon és e-mailben munkanapon : 9:00-11:00-ig
Telefon: 06-52-362-249
E-mail cím: ignathne@hszob.birosag.hu

Püspökladányi Járásbíróság – Lövei Jenőné
4150 Püspökladány, Kossuth u. 30.
Telefon: 06-54-517-060
Felvilágosítást ad telefonon és e-mailben munkanapon : 9:00 -11:00-ig
E-mail cím: loveijne@pladany.birosag.hu

V. A bíróságok megközelíthetősége, félfogadási ideje

Az egyes bíróságok konkrét elhelyezkedése és megközelíthetősége tekintetében a Debreceni Törvényszék internetes oldalán (www.debrecenitorvenyszek.birosag.hu) térképek kerültek elhelyezésre, melyek a „Elérhetőségek”menüpont alatt „Megközelíthetőség” címszó alatt érhető el.

Valamennyi bíróság a személygépkocsival érkezők számára kellően megközelíthető, a debreceni bíróságok közelében a parkolás a Debreceni Közlekedési Vállalat parkolóiban lehetséges, ahol parkolási díjat kell fizetni.

Az egyes bíróságok ügyfélfogadási rendje:

Debreceni Törvényszék:

Hétfő, Kedd, Csütörtök, Péntek: 9.00-11.00 óra, Szerda: 8.00-15.00 óra

Debreceni Törvényszék Cégbírósága:

Hétfő, Kedd, Szerda, Csütörtök: 9.00-11.00 óra, Péntek 8.00-10.00 óra

Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság:

Hétfő, Kedd, Csütörtök, Péntek: 9.00-11.00 óra, Szerda: 8.00-15.00 óra

Debreceni Járásbíróság:

Hétfő, Kedd, Csütörtök, Péntek: 9.00-11.00 óra, Szerda: 8.00-15.00 óra

Berettyóújfalui Járásbíróság:

Hétfő, Kedd, Csütörtök, Péntek: 9.00-11.00 óra, Szerda: 8.00-15.00 óra

Hajdúböszörményi Járásbíróság:

Hétfő, Kedd, Csütörtök, Péntek: 9.00-11.00 óra, Szerda: 8.00-15.00 óra

Hajdúszoboszlói Járásbíróság:

Hétfő, Szerda, Csütörtök, Péntek: 9.00-11.00 óra, Kedd: 8.00-15.00 óra

Püspökladányi Járásbíróság:

Hétfő, Kedd, Szerda Péntek: 9.00-12.00 óra, Csütörtök: 8.00-15.00 óra